

(א) לנקמן עו. קטמ: קנט. יבנות קטו. קדושין מו: מסהדרין לא, א. ג קדושין מו: מסהדרין לא, א. ד קט: ד"ה אחזה, ו' ז"ל מפקדין רש"י, ט' רש"י,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ז"ל פ"י בשטר וכו' אחר עליו ולקמיה כ"ל ומיהא ז"ל נמקח: (ב) תוס' ד"ה ז' כ"כ וכו' במסירה לא ר"א כ"ב: (א) בא"ד היט קמני אותיות נקטת:

מוסף תוספות

א. ורש"י ז"ל פ"י בשטר וכו' לא שייכא אלא ברבר שגופו ממון וכו'. רש"י. ב. ולא נזחא ליה לומר ששלש וארבע מחלוקת ברבר רבבו שכתב הרב ר' שמואל ז"ל. רמ"ן. ג. ע"י לנקמן פו. מרדכי אב"ל. ד. וקצת דוחק ראי' בכתיבה לחודה בני ה"ל למימר עד שיכתוב ותו לא. ש"מ"ק גכס ט"ן מוס'. ה. דאין דרך שטר במסירה אלא במשיכה ובהמה וספניה שהם גדולים דרכן במסירה אבל שאר מטלטלין קנינים משמע דאינן נקנין במסירה וכל שכן אבותיה. מוס' ר"ח גכס ר"י. ו. ואביעי ליה למימר והא לא מסר דהא אבותיה נקנין במסירה, אלא ש"מ מסירה שיש בה משיכה קאמרינן. רמ"ן. ז. [דן] מילי בעלמא. מוס' ר"י. ח. דמשיכה עדיפא במסירה בשטר, הכלי מרשותו של מוכר לרשותו דאילו במסירה ברובתא הא קיימא. רש"י. ט. ומיהו לא דמי כולי רש"י. דקנייה תלויה ברבר שאדם גובל לעשות בו וכו', ודרך הוא כשאדם קונה חפץ שיכול להגבירו, דרכו להגבירו לאלתר ולהביטו לרשותו, אבל אין דרך לעשות משיכה יותר במסירה. ש"מ"ק גכס מוס' רש"י. י. והאן במסירה נון, פ"י במסירה דוקא ולא במשיכה. מוס' קדושין סו: א. ע' תורה אזהרה. י"ב. [ה] מדקאמרי חקיני נמי שמעינן מינה דאף במסירה קאמר וכ"ש במסירה. רש"י. דביטורין מקום אין לך משיכה גדולה כמותו. רש"י. ט"ז. דכיון דימיטא אית ליה למוכר ללוקח בה רשות הוא דוכתא קיימא בה ספניה כולה, דלא משך לה מיניה, אבתו ברשותא דמוכר קיימא והיא לה כמסירה ברשות מוכר ולא קניא, ואי משך לה מיניה לרובתא אחרת איג' דלהוא סימטא גופיה הוא דמשכח כיון דלוקח נמי הא אית ליה רשותא בההוא סימטא הו"ל כמאן דרובתא מרשותא דמוכר לרשותא דלוקח. ר"י מיגש. י"ג. ומנהגי היינו במשיכה. מוס' קדושין סו: י"ג. דמקח וממכר דאפשר במסירה לא מוקני במשיכה אבל במציאה ותכסי הגר דלא אפשר במסירה מוקניא במשיכה. סו.

המוכר את הספינה פרק חמישי בבא בתרא

עו.

עין משפט
נר מצוה

ה א מ"י פ"ו מהלכות מכירה ה' י סמך עשין פכ טו"ט ע"מ מ"י סו סוף א: ב מ"י סס פ"ג ה' ג סמך טו"ט ע"מ מ"י סו קמ"ט סוף ז:

מוסף רש"י

אותיות נקנות במסירה. המוכר שטר חוב לחבירו קנה החוב במסירת אותיות (סנהדרין לא) אינו נכרך לכתוב שטר מכירה על השטר שהא מוכר לו, אלא משמטר לו שטר שיש לו על אחרים לוטטו, נחמידי הל"ה לפירוש ליה (קדושין י"ג) דלמותו כגון שטר נקנת במסירה בלא קנין ואין יכול לחזור בו (יבמות ס"ג) ושמעבר לו ליה ליה קונה ממנו שטר משמטר למהו כל זמן שלא חזר ומתנו (קדושין ס"ט) ולא נכרך למכס קנין וכל שטר עבדיות וכל שטר שטר (קדושין י"ג) בין כתב לו שטר מכירה עליו, ולא מסר לו שטר החוב, בין מסר שטר לו שטר החוב, ולא כתב לו שטר מכירה עליו, לא קנה (קדושין י"ג).

רבינו גרשום

ובשטר. אם כותב לו שטר אחר על שטרות הללו כדאמר קני לך הוא וכל שבריה: ואותיות במסירה. ולא במשיכה דלא הוי כשאר מטלטלין דאין גופן ממון להכי במסירה או בשטר סגיא: מטלטלא הוי. ובמטלטלי לא בירך שטר אלא במשיכה או במסירה. וביטורין לוכא מסירה שררי אנו יכול להגביר. אלא במשיכה נקני: אלא לאו דתיני. (א) נתן כתב: ספינה נקנית במשיכה ואותיות בשטר: ספינה נקנית במשיכה היינו נתן קמא. ומאי אתא לאשמועינן ר' נתן: אלא דרב ושמואל איכא בנייהו. דתי"ק סבר לה ברב דאמר כיון שמשך כל שהוא קנה ר"י נתן כ"ל כשמואל קנה קני עד דמשך לה דלא קני עד דמשך לה כולה: לא דביעי. לא פליגי אליבא דרב ושמואל דלא ידעי' אי כרב אי כשמואל דליכא למיקם עילה דמלתא מאן ט"ל ברב ומאן כשמואל. ובספניה כולי עלמא לא פליגי דתרויהו שוי שיעוריהו במשיכה: כי פליגי באותיות. היכי מוקני: והכי קאמר ת"ק. ספינה נקנית במשיכה ואותיות במסירה. (ג) ספינה נקנית במשיכה ואותיות במשיכה: והכי קא"ל ר"ג לת"ק וכו': אי איכא שטר. דמקני ליה הני שטרות קני ואי לא לא קני: והכמים אומרים בין שכתב לו שטר. שמקנה אותן שטרות ולא מסר לו אותן השטרות. ובין שמסר לו ולא כתב בו, רבי אומר כת"ק והכמים כ"י נתן: כמאי אוקימתא. מלתא דת"ק כרבי: ספינה נמי. לתנא קמא ותיקי במסירה כי היכי דסבירא ליה לרבי:

ובשטר. אם כתב לו שטר מכירה על שטרות הללו כדאמר לקמן [ע"ב] קני לך הוא וכל שעבדיה אצל במסירה בלא שטר לא קני אלא לזור ע"פ לוחיתו וכדלקמן ומש"ה בעי שטר אחר עליו^(א) זה ולקמיה פריך שטר בספינה למה: מסירה דספינה היינו שאחו כמצל שקשורה זו ולא הוזה ממקומה: ואוסיוס **במסירה.** אצל משיכה אינה אלא בדבר שגופו ממוין דמכי משך ליה זכה ביה וה"ל נגזי לזור ע"פ לוחיתו תיהני ליה משיכה כשאר מטלטלין אצל כדי לגבות החוב כריך שימסרנו מלוה ליד הלוקח: מטלטלי היא. ומכי משכה קנייה כדין מטלטלין: **אלא לאו הכי קפני.** מילמיה דר' נתן: ואוסיוס **בשטר.** כלומר אף בשטר דמרייהו בעי מסירה ושטר כרצון דלמרי לקמן לא קנה עד שיכתוב וימסור דאי בשטר לחוד קאמר דלוחיות נקנות א"כ רבי נתן דלמרי כמאן לא כרבי ולא כרצון ואם כן איכא שלש מחלוקות בדבר: **ספינה נמשכה.** למה ליה לרבי נתן למימר היינו ת"ק אלא לאו בדבר ושמואל קמיפלגי דקאמר ת"ק ספינה נקנית דהוא נתן דצדא לטפוי דאפילו במשיכה כל שהוא נקנית כרב: **כאוסיוס.** נקנות במסירה לחוד קמיפלגי ולא בספינה: **מודינא לך.** דכאמרת לרב כדאית ליה ולשמואל כדאית ליה: **ונפלוגתא דהני טנאי.** קמיפלגי ר' נתן ורצון דהכא רבי ור' נתן היינו רצון דלקמן. רבי ורבי נתן סוף משנה וחזרים היו וגם אמוראי אליבייהו יניחו. בןך ברייתא סתם כרבי ובאדך כר' נתן: **אוסיוס נקנות.** לגבות הלוקח את החוב זה הלוה במסירה שמסר לו המלוה את השטר ולא מני טעין ליה לזור ע"פ לוחיתו שמסר לך: **כתב.** לו מוכר ללוקח שטר מכירה על שטר זה ומסר לו אותו שטר מכירה אצל לא מסר לו עדיין שטר המלוה לא קנה עד שיכתוב וימסור דמני למימר ליה נייר בעלמא זצני לך ובשטר מכירה לחוד לא קני דאין נקנין בשטר אלא קרקע ועבדים: **כמאי אוקימתא.** לתנא קמא דר' נתן כרבי: **ספינה נמי תיקני במסירה.** ואמאי בעי משיכה:

חסורי מחסרא כו' ספינה נקנית במשיכה ואותיות במסירה רבי נתן אומר ספינה ואותיות נקנות במשיכה ובשטר. וא"ת ואמאי מגיה במילתיה דתנא קמא ואותיות במסירה לימא במילתיה דת"ק דספינה ואותיות נקנות במשיכה ולא פליגי אלא שרבי נתן מלריך שטר עם המשיכה ורצון לא מלרכי^א וי"ל משום דא"כ צרימא דקמני לקמן אותיות נקנות במסירה תיהו ללא כדכ"ב:

רבי נתן אומר ספינה במשיכה ואותיות במסירה ובשטר. לא בעי למימר ואותיות במשיכה ושטר לכיון דבעי לפלוגי בין ספינה לאותיות לרבי נתן ינחא ליה טפי למימני מסירה לאותיות כי היכי דלתיא צרימא דלקמן דלוחיות במסירה לכ"ע וכל הנך אותיות דשמעתין כריך לפרש צק מלא שטרות שאין דרך להגזיה^א דאי לאו הכי היכי מיקני במשיכה ובמסירה הא אמר לקמן (דף פ"ג.) דברים שדרכן להגזיה לך וישמואל איכא בנייהו. דר' נתן סבר לה כשמואל דלמרי עד שימשוך את כולה דכי היכי דבעי קנין חשוב צלוחיות טפי ממנא קמא הכי נמי בצפינה: **בין שכתב ולא מסר.** איצטרך להאריך כל זה דאי לא הוה תני אלא עד שיכתוב וימסור הוה

אמינא ודאי במסירה לחודה לא מהניא אלא"כ יש כתיבה עמה אצל כתיבה לחודה סג' א"י ברבי ספינה נמי תיקני במסירה. לכוונה היה נראה להשוות מסירה לאותיות למסירה דספינה וכן משמע מדקאמר ספינה נמי תיקני במסירה משמע נמי כמו אותיות ואומר ר"י דאי אפשר לומר כן דלא מיינו מסירה אלא בספינה ובעלי חיים אצל שאר מטלטלי לא מיינו במסירה דמתני בפרק א"כ דקדושין (דף ס"ג.) נכסים שאין להם אחריות אין נקנין אלא במשיכה משמע אצל במסירה לא (א) א"כ אפילו לקנות הקלף לזור ע"פ לוחיתו לא היה קונה במסירה כל שכן לקנות גם השעבוד דלא מהניא^א ועוד מדקאמר עד שיכתוב וימסור משמע דבעינן צלוחיות קנין חשוב טפי מצשאר דברים ועוד דקמני ספינה במשיכה ואותיות במסירה ומוקמינן לה בציימטא דלא קניא התם (לקמן דף ק"א.)

דמסירה וכו' היכי קמני (א) נקנות במסירה ע"כ נראה לר"י ע"כ דפרך גבי מלוגא דשטרות והא לא משך^א והא דמוכר בכל מקום מסירה צלוחיות אף על גב דבעי משיכה היינו משום דבעינן מיד ליד ואף על גב דבעלמא לא בעינן מיד ליד כדפרישית לעיל^א הכא בעינן טפי כדי לקנות השעבוד שכתוב^א אי נמי לא בעינן מיד ליד ומ"מ נקט מסירה משום דבעינן דעת אחרת מקנה אותן כמו שאר מסירות לאפקוי^א מפקדין שטרותיו שאין מחזיק בהן קונה מה שכתוב בתוכו כיון דליכא מסירה שאין דעת אחרת מקנה אותן: **ספינה נקנית במסירה.** כסמוך מוקי לה כרה"ר ופירש רבינו שמואל דמסירה קונה כרה"ר משום דלא אפשר התם במשיכה אצל ציימטא דשייכא משיכה לא קניא מסירה שהוא קנין גרוע^א וקשה לר"מ ובי משיכה ומסירה מנות הן שאין לעשות אלא מן המוצרך ואור"י דאין זו קשיא דכי האי גונא אמר לקמן דהגבזה החשובה יותר מצטלת שאר קנינים^א עוד הקשה דכל פרכי דפריך לקמן (דף פ"ג.) למאן דלמרי דהגבזה מצטלת שאר קנינים הוה ליה למיפרכ נמי הכא כיון דמשיכה מצטלת מסירה ואומר ר"י דאין זו קשיא דלמרי כדלמרי מחמתא מחמתא כ"י פריך בפרק קמא דקדושין (דף סו: ע"ב) לרב דלמרי כהמה גסה נקנית במשיכה ממתניתין דהתם דקמני כהמה גסה במסירה לישיני דמתניתין איירי ברשות הרבים דלא שייך משיכה ורב איירי בציימטא ואומר ר"י כיון דמשיכה חשובה טפי ממסירה אם כן לרב דלמרי נקנית במשיכה הוי במשיכה דוקא ולא במסירה אפילו ברשות הרבים דלא שייכא לישמעני^א מסירה ברשות הרבים וכ"ש משיכה בציימטא אלא ודאי למעוטי מסירה ברשות הרבים והכא דקמני צרימא ספינה נקנה במשיכה אף על גב דלא אתא למעוטי מסירה ברשות הרבים אלא ודאי למעוטי משיכה משום דבעי לאשמועינן דאפילו בציימטא דבעינן משיכה אפילו נקנות במסירה ושמעין מינה דמסירה דלוחיות לאו היינו אחרת בעלמא דהא ציימטא לא מהניא מסירה אלא עם המשיכה בעינן מסירה כדפרישית לעיל ור"ת פירש דמסירה עדיפא ממשיכה משום דמסירה מיד ליד ובפניו קניא ברשות הרבים וכל שכן ציימטא (א) דאפילו משיכה קונה בציימטא כדלמרי אצ"י ורבא ומתני^א דקדושין (סו) דקמני כהמה גסה נקנית במסירה היינו דוקא במסירה אצל במשיכה לא קני אפילו בציימטא והשמה פריך לרב שפיר^א ומה שפירש דמסירה מיד ליד אין נראה לר"י כדפרישית לעיל^א והא דמלריך נמי בפניו לא ידע ר"י מנא ליה וע"ק לר"י דלפ"י ר"ת מאי דוחקיה לשנוי כאן ציימטא כאן כרה"ר ולדחוק ולומר דעד שימשכנה מרה"ר לסימטא לוקמיניהו לתרויהו ציימטא ובקפידא פליגי כדמסיק לקמן וארשב"א דלא קשה כיון דמסירה חשובה בכל מקום ששונה במסירה הוי דוקא במסירה ולא במשיכה הלכך לא אפשר לאוקומא לה אלא כרה"ר ומיהו הא דפריך ספינה נמי מיקני במסירה לא אחי שפיר דמשמע נמי עם המשיכה משמע^א דמשיכה עדיפא דלפ"י ר"ת הוה ליה למימר והא לרבי ספינה אין נקנית אלא במסירה וגם מומילתייהו דרצון דלמרי עד שימשכנה משמע דוקא משיכה ולא מסירה ומיהו י"ל דלמאי דמסיק כגון דלמרי ליה משוך וקני וטעמא דרצון משום קפידא אחי שפיר דבעינן משיכה אע"ג דגריעא ואין להקשות דאי אפי' בגריעא הוי קפידא א"כ אמאי מהני כשישכור מקומו דשכירות מקום הוי כעין משיכה מצביאה לרשותו^א ומשקרא כי הוה סלקא דעתין דלא הוי טעמא משום קפידא הוה ס"ד דטעמא דרצון משום דמסירה לא קניא ציימטא^א וכי מוקי לה כרה"ר דמקמי דלוקי טעמא משום קפידא בעי למימר דטעמיהו משום דסברי דמסירה לא קני כרה"ר אלא אין לומר דמשקרא ס"ד דפליגי לרבי שייכא מסירה בספינה ולרצון לא שייכא דא"כ מאי קאמר לימא אצ"י ורבא כרבי כרצון נמי מנא סברי כיון דטעמא דרצון משום דלא שייכא מסירה בספינה אלא ודאי פשיטא ליה דשייכא ועוד קשה לפר"ת דמאי פריך צפ"ק דקדושין (סו) לרב והא אגן במסירה דוקא נתן הוה נמי במשיכה נתן צפ"ק דצ"מ (דף פ"ג.) וס' ד"ה מנהיג^א הוה שנים רוכבין ע"ג כהמה או שהיה אחד רוכב ואחד מנהיג ילוקו דכל אחד קני מחלה^א אלמא דקנהה במשיכה וי"ל דהתם דמייירי במציאה קני במשיכה דלא אפשר למיקני במסירה דמאן מסר ליה^א:

כמאי

(א) לכוונה צ"ל ר' נתן. (ב) אולי צ"ל וקפ"ל ר"י לת"ק. (ג) ספינה נקנית במשיכה ואותיות א"י איכא שטר וכו'.